

БИБЛИОТЕКА «НОЈЕВА БАРКА»

Божидар Плазинић

БИБЛИОТЕКА »НОЈЕВА БАРКА«

Божидар Плазинић

LIBRARY »NOAH'S ARK«

Božidar Plazinić

Продајна галерија „Београд”

мај-јун 2018.

Београд

Александра Лазар

Димензија времена: хроноскопи Божидара Плазинића

Уметничке књиге Божидара Плазинића (1954) почивају на феномену сећања, где је дневник/књига основна јединица за бележење, упијање, организовање и алхемијску трансформацију мисли. Сећање је у Плазинићевим радовима приказано као *џалог* (природна формација материје) или *блок* (статистичка формација информација); док је талог поетски одговор на гротескне наративе историјски појачане до заглашености, блок је концепт преузет из математике а овде је најближи Штокхаузену (Karlheinz Stockhausen) односу према композицијској форми, где композитор (а у овом случају уметник) почиње од установљеног статистичког критеријума као организацијског принципа слагања елемената све док објекат/књига не досегне своју јединствену и непоновљиву форму.

Свака овако настала уметничка књига/објект из колекције Божидара Плазинића делује на два нивоа перцепције, са крајњим резултатом који је истовремено и рекапитулација целокупне акумулиране активности, и збир прецизних дистинкција које се издвајају на границама перцептивности кроз различите елементе оркестриране од најнижег до највишег регистра, скупа кристализујући у конгломерат каскадног искуства. На једном нивоу, посматрач је позван да схвати опште форме и процесе, док на другом спознаје појединачне интелектуалне спојнице, детаље, конотације и везе између догађаја. Целокупни опус Плазинићевих уметничких књига може се описати као *димензија времена* (*Zeitmasse*), симултана рекапитулација великих формалних организама историје.

Интензивне по свом садржају – већина радова настала је као врста дневника вођеног током деценије распада бивше Југославије – Плазинићеве књиге/објекти нужно пролазе кроз раздобља збијања/угушћавања, и опуштања/разређивања. На елементарном нивоу, оне служе за организовање времена („Аутобиографски записи”, 2005; „Из личног дневника”, 1999; „Илустрована историја сећања”, 1992-94), артикулацију апсурда („Југославија”, 2006; „Епско време”, „Шумен Базел”, 2012), и стварање могућности праштања („Цена земље”, „Нојева барка”).

Сличност са музиком не завршава се са Штокхаузену; Плазинићеве објекти поседују компоненту *музике опседнућосџи* (Gilbert Rouget), својеврсне лозинке које служе као ритмички искази или временске форме образоване у свите, које треба сагледати као начине да се обнови и развије време и при томе очува његово јединство. Преображавајући на различите начине осећај времена и простора у посматрачу, објект/музика преиначује наше биће-у-свету.

Овако исказан, визуелни дневник/књига је ритуал настао из намере да мења свест коју имамо о себи у односу на себе и у односу на свет, и где свако слово или ред играју метрономску улогу мере, даха, темпа, откуцаја срца. У трагању за изгубљеном невиношћу неког предисторијског времена јављају се

елементи земље и ватре, а као у шаманским ритуалима разлика између живог и неживог је магловита: људи, животиње, биљке и објекти имају душу (или цртеж уместо душе), док невидљиво непрекидно оживљује видљиво. Присуство надматеријалних снага манифестовано је стога у књизи-објекту и локализовано у ритуалима туговања, опседнутости и нагодбе.

„Роман о стрпљењу” и „Записи из личног дневника” су серијали који успостављају стање унутрашњег света и однос са спољашњим светом у коме преовлађује афект. Уметник користи слободни гест, калиграфско писмо (редове трајања) и исцелитељску моћ транса: „Роман о стрпљењу” настајао је свакодневно током 6 месеци, док су „Записи” седименти „бесмислених” текстова ритуалне суб-артикулације стања афективног одзвука. Гест и цртеж као пут у дионизијско излечење наставља се радovima „Читање Алберту Мангелу”, 2006, и „Речи у камену Момчилу Настасијевићу”. Плазинић схвата да је *nulla poena sine lege* (пресуда се може донети само по закону који је постојао пре извршења кривице) у вечном сукобу са клишеима ревизионизма: колекција бележи књигоциде 90-тих, политику уништавања ‘неподобних’ књига („Књига и мост”, духовито посвећена Андрићу, нађена је испод моста), али и друге типове трагова и записа као што су „Историја земље” (отисак-запис крајпуташа у воску и земљи), или 42 фротажа камена из Хирошима. У сталној потрази и налажењу тачке контакта, Плазинић се враћа комплементарности и интерпенетрацији елемената, инвенцији и апстрактном гесту на нивоу чулног искуства.

Божидар Плазинић

krugbp@open.telekom.rs

Рођен је 18. 8. 1954. године у Губеревцима. Члан је УЛУС-а од 1980. године. Од 1977. године активно учествује у ликовном животу. Од 2001. године има статус истакнутог уметника.

Излагао је на 51 самосталној и 630 колективних изложби у земљи и иностранству, на изложбама Удружења, изложбама критике, бијеналним изложбама и другим изложбама у: Чачку, Нишу, Новом Саду, Београду, Загребу, Марибору, Скопљу, Битољу, Сарајеву, Тузли, Софији, Катанији, Базелу, Кремони, Милдебургу, Колорадо Спрингсу, Вроцлаву, Атини, Сан Паолу, Ријеци, Токију, Кјоту, Јокохама, Паризу, Сиудад Мексикоу, Буенос Ајресу, Вићенци, Араду, Темишвару и другим центрима.

Дела му се налазе у свим значајнијим галеријама и музејима на простору бивше Југославије као што су: Југословенска академија знаности и умјетности у Загребу (некада), Музеј савремене уметности у Београду, Народни музеј у Београду, Уметничка галерија „Надежда Петровић“ у Чачку, Галерија савремене уметности у Нишу, Завичајна галерија Равне на Корошкем, Народном музеју у Чачку, галерији РТС-а, Збирка ЕПС-а, али и двадесетак галерија у иностранству.

Добитник је 32 награде, међу којима су: Награда за сликарство на 18. међународној изложби (De Lutecse) 1987. године у Паризу, награда на изложби „Југословенски савремени цртеж“ Југословенске академије знаности и умјетности 1987. у Загребу, награда за сликарство 1997. на 38. Октобарском салону у Београду, октобарске награде Чачка, златне медаље на изложби „Пролећни анале“ 2001. у Чачку, Прве награде на међународној изложби минијатуре 2012. у Горњем Милановцу и друге.

Bozidar Plazinic

krugbp@open.telekom.rs

Bozidar Plazinic was born in Guberevci on the 18th August, 1954. He has been the member of the Serbian Visual Artists Association since 1980. Since 1977, he has actively been taking part in the visual arts and, since 2001, he has been ranked as an outstanding visual artist.

He has exhibited at 51 independent and at 630 collective exhibitions both, in and out of Serbia, further at the exhibitions of the Serbian Visual Artists Association as well as at exhibition critique, biennial and others in Cacak, Nis, Novi Sad, Belgrade, Zagreb, Maribor, Skoplje, Bitolj, Sarajevo, Tuzla, Sofia, Catania, Cremona, Middelburg, Colorado Springs, Wroclaw, Athens, Saint Paolo, Rijeka, Tokio, Kyoto, Yokohama, Paris, Ciudad Mexico, Buenos Aires, Vicenza, Arad, Temisoira and many others.

His artworks can be found in all the remarkable galleries and museums on the area of the ex Yugoslavia being: the Yugoslav Academy of Sciences and Art in Zagreb (before), the Museum of Contemporary Art in Belgrade, the National Museum in Belgrade, the Art Gallery "Nadezda Petrovic" in Cacak, the Gallery of Contemporary Art in Nis, the Homecoming Gallery of Ravne at Koroskem, the National Museum in Cacak, the RTS Gallery, the Eps art collection as well as in dozens abroad.

As a remarkably contributory artist, Bozidar Plazinic has won a huge range of awards, most important of which are the Award for painting won at the 18th International exhibition (de Lutece) in 1987 in Paris, that won at "The Yugoslav contemporary drawing" exhibition of the Yugoslav Academy of Sciences and Art in 1987 in Zagreb, the award for painting in 1997 at the 38th October Salon in Belgrade, also the one among the October awards of Cacak, the golden medal at the "Spring Anals" exhibition, 2001 in Cacak, the First reward at the International miniature exhibition in 2012 in Gornji Milanovac etc.

Aleksandra Lazar

Zeitmasse: Chronoscopes of Božidar Plazinić

The artist's books of Božidar Plazinić (1954) are situated within the phenomenon of memory, where the diary/book serves as the basic unit for recording, absorbing, organizing and alchemical transformation of thought. The memory in Plazinić's work is shown as an *alluvium* (a natural formation of matter) or a *block* (statistical formation of information); while the alluvium is the poetic response to grotesque narratives historically enhanced to the point of deafness, block is a mathematical concept closest to Karlheinz Stockhausen's relation towards the compositional form where the composer (or in this case the artist) starts from the established statistical criterion as an organizational principle of stacking the elements until the object/book doesn't reach its unique form.

Each artist's book/object from Božidar Plazinić's collection establishes two levels of perception, with an end result that is simultaneously a recapitulation of the total accumulated activity, and a collection of precise distinctions that stand out at boundaries of perceptivity through its various elements orchestrated from the lowest to the highest registry, crystallizing into a cascading conglomerate of experience. At one level, the viewer is called upon to grasp the general forms and processes of the works, while simultaneously observing individual intellectual connections, details, connotations and links between the events. The entire body of Plazinić's artist's books can be described as a dimension of time (Zeitmasse), a simultaneous recapitulation of large formal organisms of history.

Inherently content intense – most of the works were created as diaries during the decade of the breakup of the former Yugoslavia – Plazinić's books/objects pass through periods of compression/coagulation, and expansion/dilution. On a primary level, they serve to organise time ("Autobiographical notes", 2005; "From a personal diary", 1999; "Illustrated history of memory", 1992-94), to articulate the absurd ("Yugoslavia", 2006; "The epic time", "Shumen Basel", 2012), and to provide a rationale for forgiveness ("The price of soil", "Noah's Ark").

The similarities with music do not end with Stockhausen; Plazinić's objects possess a component of *music of obsession* (Gilbert Rouget), a series of riddles that serve as rhythmic declarations or time-forms woven into suites that ought to be viewed as ways to restore and regenerate time, whilst preserving its overall coherence. By transforming the sense of time and space in the viewer, the object/music changes our being-in-the-world.

In this way, the visual diary/book becomes a ritual originated from the desire to change the consciousness of ourselves in relation to ourselves and to the world, where each isolated letter or line play the metronomic role of measure, breath, tempo, pulse. The elements of earth and fire appear in search of lost innocence of the ancient times, and the difference between that which is living and not living becomes hazy as in a shamanistic ritual. Humans, animals, plants and objects have souls (or drawings put in the

place of souls); that which is invisible revives the visible. Thus the presence of super-material forces becomes manifest in the object-book, and localised in the grieving rituals of obsession and bargaining.

The series of works "A novel about patience" and "Notes from a personal diary" are studies that establish the inner world and a relationship with the outside world dominated by affect. The artist uses the free-flowing gestures and script (the durational lines) and the healing powers of the trance: "A novel about patience" was created during the daily scriptwriting over the period of 6 months, while "Notes from a personal diary" record "meaningless" texts of ritual sub-articulation in the state of affective response. The gesture and drawing as paths towards Dionysian healing continues with the works "Reading to Albert Mangel", 2006, and "Words in stone for Momčilo Nastasijević". Plazinić understands that *nulla poena sine lege* (judgment can only be made under the law that existed before the crime) is always in conflict with the clichés of revisionism. The collection thus records the 1990's policy of destroying the books deemed 'unsuitable' for the new nation-states ("The Book and the bridge", the work devoted to Ivo Andrić, is a book found discarded under a bridge), but also other types of mark-making and records such as "The history of earth" (the imprint of the epigraphs made in wax and soil), or 42 frottages of the pavement blocks from Hiroshima. In a constant search and discovery of a point of contact, Plazinić returns to the complementarity and interpenetration of elements, invention and abstract gesture at the level of sensory experience.

ИЗЛОЖБА РЕАЛИЗОВАНА СРЕДСТВИМА
СЕКРЕТАРИЈАТА ЗА КУЛТУРУ
ГРАДА БЕОГРАДА

EXHIBITION SUPPORTED BY
SECRETARIAT FOR CULTURE OF
THE CITY OF BELGRADE

ИЗДАВАЧ
ПРОДАЈНА ГАЛЕРИЈА «БЕОГРАД»
Косанчићев венац 19, Београд, Србија
Тел/факс 011 30 33 923
Тел 011 32 87 325
office@galerijabeograd.org
www.galerijabeograd.org

PUBLISHER
GALLERY «BEOGRAD»
Kosančićev venac 19, Belgrade, Serbia
+ 381 11 30 33 923
+ 381 11 32 87 325
office@galerijabeograd.org
www.galerijabeograd.org

Главни и одговорни уредник
Михаило М. Петковић, директор

Editor-in-chief
Mihailo M. Petković, director

Кустос
Јелена Кривокапић

Curator
Jelena Krivokapić

Уредник издања
Драгица Вуковић

Catalogue Editor
Dragica Vuković

Уметнички савет
Бранко Раковић
Александар Лека Младеновић
Горан Десанчић

Art Council
Branko Raković
Aleksandar Leka Mladenović
Goran Desančić

Текст у каталогу
Александра Лазар

Text in Catalogue
Aleksandra Lazar

Превод
Александра Лазар

Translation
Aleksandra Lazar

Дизајн
Жолт Ковач

Design
Žolt Kovač

Фотографија
Драган Ђоловић
Ђорђе Станојевић

Photography
Dragan Đolović
Đorđe Stanojević

Штампа
Грид студио доо, Београд

Printed by
Grid studio, Belgrade

Тираж
150

Print run
150

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

73/76.071.1:929 Плазинић Б.(083.824)
7.058.53/.55(497.11)*20*(083.824)

ПЛАЗИНИЋ, Божидар, 1954-
Божидар Плазинић = Božidar Plazinić : biblioteka "Nojeva barka" = library "Noah's Ark" : Продајна
галерија "Београд", мај-јун 2018. / [текст у каталогу Александра Лазар = text in catalogue
Aleksandra Lazar ; превод Александра Лазар = translation Aleksandra Lazar ; фотографија
Драган Ђоловић, Ђорђе Станојевић = photography Dragan Đolović, Đorđe Stanojević]. - Београд :
Продајна галерија "Београд" = Belgrade : Gallery "Beograd", 2018 (Београд : Грид студио). - [12] стр.
: репродукције ; 22 x 22 см

Упоредо срп. текст и енгл. превод. - Тираж 150. - Божидар Плазинић: стр. [4].

ISBN 978-86-6141-124-3

а) Плазинић, Божидар (1954-) - Изложбени каталози

COBISS.SR-ID 263916556

Пријатељи галерије

Винојуг 2010.

www.galerijabeograd.org